

Załącznik
do Uchwały Nr III/24/2018
Rady Gminy Komarówka Podlaska
z dnia 28 grudnia 2018 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2019

1. Wprowadzenie

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.), która nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, iniejowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów: działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności organizacji społecznych i zakładów pracy (art. 1 ust. 1).

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który jest corocznie uchwalany przez Radę Gminy.

2. Diagnoza problemów w Gminie Komarówka Podlaska

Diagnoza problemów w Gminie Komarówka Podlaska została opracowana w 2017 roku.

Analiza lokalnych zagrożeń w gminie Komarówka Podlaska pozwala stwierdzić, iż najbardziej palącym problemem w gminie - wedle jej mieszkańców - jest bezrobocie, które pociąga za sobą szereg innych problemów społecznych. Nadużywanie alkoholu może być powodowane brakiem pracy. Brak pracy uznany został za czynnik predysponujący do uzależnienia od alkoholu a co się z tym wiąże do stosowania przemocy (przemocy rodzinnej). Zwrócono również uwagę na występowanie przemocy w szkole.

Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród badanych dorosłych mieszkańców gminy, dotyczących spożywania alkoholu wskazuje, że alkohol jest obecny w ich życiu dość często. Werbalizowana przez mieszkańców percepcja problemów alkoholowych pozwala stwierdzić, że jest to spory problem środowiska lokalnego, traktowany przez większość mieszkańców jako poważny. Badani dostrzegają nie zawsze właściwe wzorce zachowań związanych z alkoholem w środowisku lokalnym, choć niewielka część z nich odczuwa

zagrożenie swojego bezpieczeństwa ze strony osób pijących alkohol i pewnie dlatego istnieje małe oczekiwanie podjęcia konkretnych działań przez władze lokalne.

Sporadycznie zdarza się możliwość zakupu alkoholu przez osoby nieletnie.

Trudno jednoznacznie ocenić deklaracje dorosłych mieszkańców gminy dotyczące kontaktu z narkotykami, wydaje się, że bagatelizowany jest ten problem. 11% badanych uczniów zna osoby stosujące narkotyki, a 6% handlujące. Jednak nikt nie przyznał się do ich używania. Budująca jest powszechność wiedzy wśród młodzieży i dorosłych o szkodliwym, narkotycznym działaniu tzw. dopalaczy i brak popularności tych używek wśród młodzieży.

Problemem jest fakt używania nikotyny przez 25% młodzieży, głównie ze szkół średnich.

Odrębnym problemem w gminie jest przemoc. Choć interwencji Policji jest stosunkowo niewiele, zjawisko to jest dobrze znane i powszechnie występujące zarówno w domach jak i w środowisku szkolnym. W 73% gospodarstw domowych występują formy przemocy. Głównie chodzi tu o obserwacje sytuacji rodzinnej są siadów, choć 25% osób przyznało się do przemocy we własnym domu. Najczęściej ofiarami przemocy są dzieci i żony (kobiety). 13% dzieci przyznało się, że dotknęła ich przemoc. Szacuje się, że w 5% była to przemoc psychiczna.

Badania ukazały, że najczęściej to matki stosują przemoc wobec swoich dzieci jednak są to łagodniejsze jej formy. Więcej matek stosuje takie formy przemocy jak krzyk, ogólnie złe traktowanie dziecka, natomiast ojcowie wymierzają klapsy bądź biją pasem. 12% rodziców stosuje surowe metody karania.

Do głównych skutków przemocy w późniejszym życiu ofiar należy przede wszystkim agresywność, brak pewności siebie i izolowanie się od społeczeństwa. Pociuszający jest fakt, iż problem przemocy wobec dziecka został zauważony. Powoduje to min. większe przyznawanie się do tego zjawiska, wzrost odwagi cywilnej. I to nie tylko problem przemocy fizycznej, której ślady są dużo łatwiejsze do zauważenia, ale i tej, której śladów nie widać - przemocy emocjonalnej. Związane jest to również ze wzrostem wiedzy oraz świadomości ludzi dotyczącej tej tematyki.

Jest to szczególnie ważne, gdyż jeszcze do niedawna przemoc wobec dziecka w rodzinie była uważana tylko i wyłącznie za sprawę rodzinną. Społeczność lokalna sądziła, że to prywatna sprawa i nikt nie powinien się wtrącać nawet, gdy podejrzewa, iż w danej rodzinie dzieje się coś niepokojącego. Przemoc bardzo niekorzystnie wpływa na rozwój zarówno fizyczny jak i psychiczny krzywdzonego dziecka. Przynosi bardzo negatywne skutki i długotrwałe następstwa dla bezbronnych ofiar. W większości przypadków skutki przemocy są nieodwracalne.

Dość poważnym problemem jest kontakt młodzieży z mediami, szczególnie z komputerem i Internetem. Chodzi głównie o ilość czasu spędzanego oraz niewielką znajomość zagrożeń internetowych, szczególnie wśród rodziców. Nasilenie tych problemów jest mniejsze niż średnia w województwie. Około połowa rodziców nie wyjaśnia dzieciom tego z czym mają do czynienia w mediach, a większość nie rozmawia o zagrożeniach związanych z używaniem mediów. Młodzież w większości (na wszystkich poziomach edukacji) może bez ograniczeń oglądać dowolne programy telewizyjne, w dużej części dysponując własnymi telewizorami lub korzystając z Internetu. 17% młodzieży słyszała o cyberprzemocy, 14% doświadczyło cyberprzemocy.

Większość młodzieży deklaruje dobry kontakt z rodzicami, choć im starsza młodzież tym większe problemy w kontaktach rodzinnych są zgłaszane. Podobnie jeśli chodzi o zapotrzebowanie na działania profilaktyczne w szkołach. Zgłaszają je głównie rodzice starszej młodzieży (szkoly średnie). Jednak starsza młodzież częściej deklaruje uczestnictwo w takich działaniach w szkołach.

Pocieszającym jest fakt, że znaczna część młodych ludzi preferuje spędzanie czasu wolnego ze znajomymi, również aktywność sportową. Jednak duża część dorosłych jak i młodzieży zgłasza zbyt małe możliwości spędzenia czasu wolnego na terenie gminy

3. Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1) Cele ogólne to:

- a) konstruowanie i realizacja lokalnych zasad polityki społecznej poprzez podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania,
- b) inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałania powstaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspieranie działalności organizacji pozarządowych,
- c) integracja społeczna – poprzez leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz pomoc dzieciom wychowującym się w rodzinach z problemem alkoholowym.

2) Realizacja celów odbywać się będzie poprzez następujące zadania:

- a) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- d) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

3) W budżecie Gminy Komarówka Podlaska na realizację programu w roku 2019 przeznaczono środki finansowe w wysokości 32 000,00 zł.

Wydatkowanie środków finansowych będzie następowało zgodnie z niżej przedstawionym harmonogramem zadań:

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Oczekiwany efekt	Koszt szacunkowy
1.	Zwiększenie dostępności pomocy i terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu	<p>Y opłacanie kosztów powołania biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu</p> <p>Y uiszczenie opłaty za wpis od wniosku kierowanego do sądu w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego</p> <p>Y udział w sprawie uzależnianym do pomocy profesjonalnych placówek odwykowych i środowisk wzajemnej pomocy - grupowe zajęcia terapeutyczne pod nazwą "Grupa podstawowej terapii uzależnienia od alkoholu"</p> <p>Y dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego</p> <p>Y Wykonywanie czynności organizacyjnych – biurowych związanych z realizacją programu i innych zadań</p> <p>- wynagrodzenie za pracę dla członków Gminnej Komisji</p> <p>- inne opłaty: prowizja bankowa, opłaty pocztowe,</p>	cały rok	<p>⇒ ograniczenie zjawiska alkoholizmu</p> <p>⇒ wzrost liczby osób korzystających z różnych form pomocy</p> <p>⇒ umożliwienie osobom które mają zaszczepione leczenie w niestacjonarnej placówce lecznictwa odwykowego odbywania terapii na miejscu w Komarówce Podlaskiej</p> <p>⇒ umożliwienie korzystania z profesjonalnej pomocy specjalisty</p> <p>⇒ zwiększenie skuteczności działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>⇒ diagnozowanie problemów alkoholowych i opracowywanie informacji i sprawozdań</p>	<p>4 400,00</p> <p>10 x 40,00 zł = 400,00</p> <p>4 godz. lekcyjnych w miesiącu x 12 miesięcy x 315 zł + składki ZUS (800,00 zł) = 4580,00 500,00</p> <p>6550,00</p> <p>570,00</p>

2.	<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</p>	<p>➤ koordynowanie działań dotyczących pomocy ofiarom przemocy, poprzez współpracę z Policją, GOPS, przedstawicielami ochrony zdrowia, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej – udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego w Komarówce Podlaskiej</p>	cały rok	<p>⇒ zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy</p> <p>⇒ zwiększenie szans dzieci na akceptowany rozwój społeczny</p>	<p>----</p> <p>----</p>
3.	<p>Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych</p>	<p>➤ Konkurs profilaktyczny – „Włącz myślenie – odrzuć uzależnienie” – Szkoła Podstawowa oraz Gimnazjum w Komarówce Podlaskiej;</p> <p>➤ impreza sportowo-rekreacyjna o charakterze profilaktycznym Spartakiada Malucha 2019;</p> <p>➤ Profilaktyka poprzez ruch – Biegi uliczne pamięci Jana Pawła II;</p> <p>➤ „STOP uzależnieniom” – Szkoła Podstawowa w Walinnie;</p> <p>➤ Spektakl nt. uzależnień przygotowany przez uczniów LO oraz Warsztaty „Cybeprzemoc”</p> <p>➤ Konkurs plastyczny „Niebezpieczeństwa współczesnego świata” oraz „ Stop używkom- Witaj zdrowy styl życia” – Szkoła Podstawowa w Komarówce Podlaskiej;</p> <p>➤ Warsztaty profilaktyczne – „Agresja i przemoc rówieśnicza – panują nad emocjami”, „Przemoc werbalna – czyli o krzywdzącej sile słów” „Fonoholizm – uzależnienie od telefonu komórkowego” - Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Komarówce Podlaskiej;</p>	<p>cały rok</p> <p>terminy do uzgodnienia</p>	<p>⇒ zorganizowany czas wolny zapobiegnie powstaniu dysfunkcji społecznych wśród tej grupy, a także pozwoli podnieść proces adaptacji społecznej</p> <p>⇒ poszerzenie wiedzy o uzależnieniach</p> <p>⇒ zwiększenie przekonań normatywnych ograniczających sięganie po alkohol i narkotyki</p> <p>⇒ wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego stylu życia</p> <p>⇒ rywalizacja sportowa jako forma spędzania czasu wolnego i alternatywa dla uzależnień</p>	<p>300,00</p> <p>800,00</p> <p>600,00</p> <p>500,00</p> <p>700,00</p> <p>300,00</p> <p>2800,00</p>

4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych	<p>➤ organizacja lokalnych imprez i innych przedsięwzięć promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, w tym z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży oraz całych rodzin</p>	cały rok	<p>⇧ wsparcie psychospołeczne dzieci i ich rodzin.</p> <p>⇧ kształtowanie postaw asertywnych</p> <p>⇧ zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i podnoszenie poczucia własnej wartości</p> <p>⇧ zapobieganie powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu</p>	9 000,00
<u>RAZEM</u>				<u>32 000,00</u>	

4. Wskaźniki realizacji celów:

Miernikiem efektywności programu w 2019 roku będą uzyskane informacje dotyczące:

- 1) liczba osób, wobec których prowadzono postępowanie o zobowiązanie do leczenia odwykowego;
- 2) liczba wniosków, które wpłynęły o wszczęcie postępowania zmierzającego do podjęcia leczenia odwykowego;
- 3) liczba osób skierowanych na badanie do lekarzy biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 4) liczba osób uzależnionych i członków ich rodzin, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy;
- 5) liczba osób z problemem uzależnienia objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- 6) liczba uczestników zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej;
- 7) liczba dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców objętych szkolnymi programami profilaktycznymi;
- 8) liczba dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców objętych pozaszkolnymi programami profilaktycznymi;
- 9) ilość wydanych opinii wniosków złożonych o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 10) ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 11) liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

5. Realizatorzy Programu

Realizatorem programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Komarówka Podlaska.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- 1) opiniowanie, inicjowanie i nadzorowanie wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
- 3) działania motywujące do podjęcia leczenia, w szczególności rozmowy z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin, udzielanie im porad
- 4) współpraca z instytucjami administracji rządowej, samorządowej, lecznictwa, edukacji, pomocy społecznej;
- 5) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 6) kontrola rynku napojów alkoholowych, zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim:
Kierowanie się zasadą, że napój alkoholowy nie jest zwykłym towarem, do którego można stosować proste zasady wolnego rynku popytu i podaży;
- 7) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 8) członkom Gminnej Komisji do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z tytułu pracy na posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 7 % minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę ([Dz.U. z 2018 r. poz. 2177](#)).

6. Źródła i tryb finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Finansowanie Programu odbywa się w ramach środków pochodzących z wnoszonych opłat od osób prawnych i fizycznych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, przeznaczonych na realizację ww. programu w drodze uchwały Rady Gminy.

Przewodniczący Rady

Joanna Krupska
Joanna Krupska